

Sygn. akt II AKa 98/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 czerwca 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku w II Wydziale Karnym w składzie

Przewodniczący	SSA Jacek Dunikowski
Sędziowie	SSA Andrzej Czapka (spr.) SSO del. Adam Barczak
Protokolant	Barbara Mosiej

przy udziale Lecha Zazulina - Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Łomży, upoważnionego przez Prokuratora Apelacyjnego w Białymstoku do udziału w sprawie

po rozpoznaniu w dniu 10 czerwca 2014 r.

sprawy **K. G.**

oskarżonej z art.286§1 k.k. w zw. z art. 294§1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

z powodu apelacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżyciela subsydiarnego (...) sp. z o.o.

od wyroku Sądu Okręgowego w Ostrołęce

z dnia 18 grudnia 2013 r. sygn. akt II K 41/13

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok, uznając apelację za oczywiście bezzasadną;

II. zasądza od oskarżyciela subsydiarnego na rzecz K. G. kwotę 600 (sześćset) złotych tytułem poniesionych przez nią kosztów postępowania odwoławczego;

III. zasądza od oskarżyciela subsydiarnego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 100 (sto) złotych opłaty za II instancję i obciąża pozostałymi kosztami postępowania odwoławczego.

UZASADNIENIE

K. G. została oskarżona o to, że:

w okresie od 14 listopada 2002 roku do dnia 14 listopada 2003 roku w P., będąc związaną umową franczyzową z firmą (...) Sp. z o.o. w W., działając w wykonaniu z góry powziętego zamiaru w celu osiągnięcia korzyści majątkowej poprzez wprowadzenie w błąd co do zamiaru zapłaty, wyłudziła prowadząc firmę (...) z siedzibą w P. towary handlowe kosmetyki o wartości 236.402,09 zł na szkodę (...) Sp. z o.o. w W., poprzez składanie zamówień z odroczoneym

terminem płatności przewidzianym w umowie franczyzowej określonym w wystawianych fakturach VAT, dopuściła się oszustwa, gdyż w momencie pobrania towaru nie zamierzała dokonać zapłaty za zakupiony towar,

to jest o czyn z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 294 § 1 kk w zw. z art. 12 kk.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce wyrokiem z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie II K 41/13:

I. uniewinnił oskarżoną K. G. od popełnienia zarzucanego jej czynu,

II. zasądził od oskarżyciela posiłkowego subsydiarnego (...) Sp. z o.o. w W. na rzecz oskarżonej K. G. kwotę 840 (osiemset czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego,

III. zasądził od oskarżyciela posiłkowego subsydiarnego (...) Sp. z o.o. w W. na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w kwocie 3.072,73 (trzy tysiące siedemdziesiąt dwa złote siedemdziesiąt trzy grosze).

Wyrok powyższy zaskarżył oskarżyciel subsydiarny, który zarzucił:

I. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia polegający na przyjęciu, że oskarżona K. G. swoim zachowaniem nie wypełniła znamion czynu zabronionego określonego w art. 286 § 1 kk w zw. z art. 294 § 1 kk w zw. z art. 12 kk czego konsekwencją było uniewinnienie oskarżonej od popełnienia zarzucanego jej czynu;

II. naruszenie przepisów postępowania, mające istotny wpływ na treść orzeczenia tj. naruszenie:

1) art. 4 kpk poprzez nieuwzględnienie w trakcie rozpoznawania sprawy okoliczności przemawiających na niekorzyść oskarżonej;

2) art. 7 kpk poprzez pominięcie przy wydawaniu orzeczenia niektórych dowodów a także poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów.

Mając na uwadze powyższe wniósł o:

1) uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania;

2) zasądzenie od oskarżonej na rzecz oskarżyciela subsydiarnego poniesionych przez niego kosztów procesu.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja oskarżyciela subsydiarnego jest niezasadna i to w stopniu oczywistym.

Odnosząc się w pierwszej części uzasadnienia do zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia, który mógł mieć wpływ na treść rozstrzygnięcia (art. 438 pkt 3 kpk), stwierdzić należy, iż zarzut ten w istocie sprowadza się do zanegowania sposobu oraz wyników dokonanej przez Sąd Okręgowy dowodów. Autor apelacji stanowczo utrzymuje, iż zebrane w sprawie dowody oraz ustalone na ich podstawie okoliczności winny prowadzić do przeciwnego wniosku, niż ten, do którego doszedł sąd wyrokujący w pierwszej instancji, czyli do uznania winy oskarżonej w dokonaniu zarzucanego jej czynu. Jednak ze stanowiskiem skarżącego nie sposób się zgodzić.

W związku z tego rodzaju redakcją stawianego zarzutu, zasadnym będzie przytoczenie w tym miejscu poglądu Sądu Najwyższego wyrażonego w wyroku z dnia 24 czerwca 1974 r. II KR 355/75 (OSNPG 9/75, poz. 84, s. 12) w myśl którego „... zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę wyroku, jest tylko wówczas słuszny, gdy zasadność ocen i wniosków, wyprowadzonych przez sąd orzekający z okoliczności ujawnionych w toku przewodu sądowego nie odpowiada prawidłowości logicznego rozumowania. Zarzut ten nie może jednak sprowadzać się do samej polemiki z ustaleniami sądu, wyrażonymi w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, lecz do wykazania, jakich mianowicie konkretnych uchybień w zakresie zasad logicznego rozumowania dopuścił się sąd w ocenie zebranego

materiału dowodowego. Możliwość zaś przeciwstawienia ustaleniom sądu orzekającego odmiennego w tej mierze poglądu nie może prowadzić do wniosku o dokonaniu przez sąd błędu w ustaleniach faktycznych”.

W świetle przytoczonego zapatrywania – co należy podkreślić – to obowiązkiem skarżącego, wynikającym z treści art. 427 § 2 kpk jest wykazanie dlaczego nie zgadza się z zaskarżonym orzeczeniem i przedstawienie rzeczowej na ten temat argumentacji.

Tymczasem skarżący, kwestionując ustalenia sądu orzekającego w istocie ogranicza się do ogólnych stwierdzeń lub przytacza na poparcie swoich tez korzystne dla niego dowody lub też tylko ich fragmenty.

Wywiedzenie tego rodzaju apelacji, która nie uwzględnia całokształtu zgromadzonego materiału dowodowego, nie mogło doprowadzić do osiągnięcia przez skarżącego zamierzonego skutku.

Odpowiadając skarżącemu na tak sformułowany zarzut należy przypomnieć, iż występki oszustwa (art. 286 § 1 kk) jest przestępstwem umyślnym kierunkowym, co oznacza, że można go popełnić wyłącznie z zamiarem bezpośrednim, który powinien obejmować zarówno cel działania sprawcy (uzyskanie korzyści majątkowej) jak i sposób działania zmierzającego do osiągnięcia tego celu (doprowadzenie innej osoby do niekorzystnego rozporządzenia mieniem za pomocą wprowadzenia jej w błąd albo wykorzystania błędu lub niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranego działania).

Ustalenie zaś zamiaru sprawcy, który jest faktem zachodzącym w psychice, należy ustalić na podstawie całokształtu okoliczności z których jednoznacznie można wyprowadzić wniosek o realności wypełnienia przez sprawcę złożonych zobowiązań.

Odnosząc te rozważania na grunt niniejszej sprawy należy jednoznacznie stwierdzić, iż całokształt zebranego w sprawie materiału dowodowego i poczynione na jego podstawie przez Sąd I instancji ustalenia faktyczne nie stwarzały podstaw do uznania, iż oskarżona K. G. pobierając towar z firmy (...) działała z zamiarem doprowadzenia jej do niekorzystnego rozporządzenia mieniem (oszustwa).

Przypomnieć należy, iż jak wynika z jednoznacznych ustaleń sądu działalność gospodarcza oskarżonego od początku jej prowadzenia w G. przynosiła straty (17.696,36 zł) podobnie jak w późniejszym okresie w sklepach w P. przy ulicy (...) i przy Placu (...) (na łączną wysokość 100.258,64 zł), co wykazała w swoich opiniach biegła H. G..

O złej kondycji finansowej prowadzonych przez oskarżoną sklepów kierownictwo Spółki (...) doskonale wiedziało, kreśląc plan naprawczy czy też ograniczając okresowo dostawy towarów. Znamienne w tym zakresie są zeznania: J. B. - dyrektora regionalnego do spraw franczyzy, P. W. – dyrektora sprzedaży, C. B., A. S. – pracowników (...).

Nadmienić należy, iż inni dostawcy towarów do sklepów oskarżonej nie ponieśli strat, gdyż wstrzymywali się z kolejnymi dostawami do czasu uregulowania przez nią ostatniej faktury i w efekcie żadnych strat nie ponieśli.

Reasumując stwierdzić należy, iż (...) doskonale wiedziała od początku współpracy o złej kondycji finansowej sklepów prowadzonych przez oskarżoną, a mimo to w dalszym ciągu współpracowała z nią licząc na zyski i dostarczając towar.

W tym stanie rzeczy oczywistym wydaje się pytanie o to, na czym miałyby polegać wprowadzenie pokrzywdzonego w błąd lub wyzyskanie jego błędu przez oskarżoną.

To zaś, iż oskarżona informowała (...), iż jej kłopoty finansowe są okresowe i zapewniała o spłacie zadłużenia wcale nie znaczy, iż postępując w ten sposób chciała (...) wprowadzić w błąd (która to firma jak wskazano wyżej wiedziała o rzeczywistej kondycji finansowej oskarżonej), a jedynie wskazuje na jej subiektywne „odczucia”.

Nawet można stwierdzić, iż fakty te świadczą o „zamiarze” wywiązania się oskarżonej z zaciągniętych zobowiązań, podobnie jak sprowadzanie towarów z innych sieci.

Jak się jednak okazało były to obietnice bez realnych możliwości wywiązania się z nich, czego powodem były m. in. przyczyny obiektywne, jak też brak odpowiedniego doświadczenia i umiejętności w prowadzeniu tego rodzaju działalności gospodarczej (zeznania m. in. M. D. i A. O.).

Odpowiadając więc na zarzuty pełnomocnika oskarżyciela subsydiarnego stwierdzić należy, iż zgromadzony i ujawniony w niniejszej sprawie materiał dowodowy oraz lektura uzasadnienia zaskarżonego wyroku utwierdziła Sąd Apelacyjny w przekonaniu o trafności poczynionych przez Sąd I instancji ustaleń faktycznych, przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku.

Sąd ten dokonał oceny wszystkich istotnych dowodów, uzasadniając w sposób logiczny i przekonujący swoje stanowisko.

W motywach zaskarżonego wyroku wskazał, jakie fakty uznał za ustalone jako odpowiadające rzeczywistości przebiegowi wydarzeń, na jakich w tej mierze oparł się dowodach i dlatego nie uznał dowodów przeciwnych. Ocena materiału dowodowego została dokonana z uwzględnieniem reguł określonych w art. 4 i 7 kpk, a więc nie narusza granic swobodnej oceny dowodów oraz jest zgodna z zasadami doświadczenia życiowego, jak też nie zawiera błędów natury faktycznej lub logicznej, wobec czego Sąd Apelacyjny w pełni ją podzielił.

Należy podkreślić przy tym, że w myśl zasady swobodnej oceny dowodów wysnucie z nich prawidłowego przekonania sądu, który władny jest dać wiary określonym wyjaśnieniom oskarżonego (czy też zeznaniom świadków) pozostaje pod ochroną przepisów art. 7 kpk, pod warunkiem, że swoje stanowisko w sposób przekonujący uzasadnił w konfrontacji z całokształtem zebranego w sprawie materiału dowodowego.

W niniejszej sprawie wszystkie istotne dowody przemawiające zarówno na korzyść jak i na niekorzyść oskarżonej zostały przeanalizowane w motywach zaskarżonego wyroku, a wymienione wyżej wymogi oraz wskazania zostały zachowane i dlatego też zarzuty podniesione w przedmiotowej apelacji nie są zasadne.

Odnosząc się w sposób ogólny i kompleksowy do stawianych zarzutów zauważyć też należy, iż skarżący próbuje przerzucić ciężar dowodzenia niewinności na oskarżoną, podczas gdy to obowiązkiem oskarżyciela (jak i sądu) jest udowodnienie i wykazanie winy oskarżonej.

Podobnie wszelkie wątpliwości i rozbieżności w sprawie chciałby rozstrzygać wbrew zasadzie domniemania niewinności (art. 5 § 1 i 2 kpk, 7 kpk, 74 § 1 kpk).

Niezależnie od tych rozważań stwierdzić należy, iż Sąd Apelacyjny w pełni też podzielił pogląd prawny Sądu Okręgowego, iż – w ustalonym stanie faktycznym przy tożsamości pokrzywdzonego – skazanie oskarżonej za przestępstwa z art. 286 § 1 kk i 300 § 1 kk byłoby niedopuszczalne (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 lipca 2010 r. – sygn.. II KK 21/10 – opubl. LEX nr 619605). Nadmienić bowiem należy, iż prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Ostrołęce z dnia 26 listopada 2012 roku (II K 13/10) została ona skazana za czyn z art. 300 § 1 kk.

Z tych wszystkich względów na podstawie art. 437 § 1 kpk Sąd Apelacyjny orzekł jak w części dyspozytywnej.

O opłacie i kosztach sądowych za II instancję orzekł na podstawie art. 632 pkt 2 kpk i art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych.

A.